

РОЛЬ ІНФОРМАЦІЙНИХ СИСТЕМ В УПРАВЛІННІ

К.М. Женеску¹

Актуальність питань інформаційних систем всіх сфер суспільно-економічного життя цілком очевидна. Інформаційні системи і технології дають можливість оптимізувати і раціоналізувати управлінські функції за рахунок застосування нових засобів збору, передачі і перетворення інформації. Реформа методів управління підприємствами спричинила не тільки перебудову організації процесу автоматизації управлінської діяльності, але і поширення нових форм реалізації цієї діяльності.

Комп'ютерні інформаційні системи використовують комп'ютерні технології для того щоб переробити різноманітні дані в інформацію придатну для використання. Існує відчутна відмінність між комп'ютером і комп'ютерною програмою, з одного боку, та інформаційною системою – з іншого. Електронні обчислювальні машини і програми для них – це технічна база інструментальні засоби і матеріали сучасних інформаційних систем. Комп'ютери забезпечують устаткування для зберігання і виготовлення інформації. Комп'ютерні програми, або програмне забезпечення, є наборами керівництва по обслуговуванню, які управляють роботою комп'ютерів. Але комп'ютери є тільки частиною інформаційної системи.

Таким чином, комп'ютери та програми – це лише інструменти та матеріали, які покликані спростити та підвищити ефективність роботи інформаційної системи. Щоб правильно уявити інформаційні системи, потрібно зрозуміти проблеми, для яких вони розроблені, визначити їх структуру, процеси, що відбуваються у внутрішньому і зовнішньому середовищі готельного комплексу. Менеджерам в умовах сьогодення необхідно поєднувати комп'ютерну грамотність із знаннями управлінських, організаційних і економічних процесів.

Вже згадуваний автор, М. Желени визначає такі основні чотири цілі використання організаціями інформації:

- задля створення можливості функціонувати, або для росту прибутку і розширення ринків;
- з метою зниження ризику і зменшення невизначеності;
- для отримання влади і засобів впливу на інших;
- задля контролю і оцінки продуктивності і ефективності власного підприємства.

Найважливішою серед цих ролей є зниження ризику, особливо при прийнятті управлінських рішень. Відповідно, чим більше інформації є у організації, тим меншим буде рівень ризику у її наступних діях. Інформація дозволяє організаціям діяти першими, а за умови, що організація має більш надійне знання, ніж у конкурентів, інформація надасть їм більш високий шанс завоювати ринок.

Сьогодні практично величезні обсяги інформації підлягають збиранню, переробленню, зберігання, передаванню, доведенню до користувачів. Сучасні ІТ передбачають систему методів і способів спрощення та розширення можливостей роботи з інформацією на основі механізації, автоматизації та інтелектуалізації. Сьогодні ІТ реалізуються в таких двох основних видах: автоматизованому (безпаперовому) та традиційному (паперовому).

Інформаційна система, як система управління, тісно пов'язується, як з системами збереження та видачі інформації, так і з іншою – з системами, що забезпечують обмін інформацією в процесі управління. Вона охоплює сукупність засобів та методів, що

¹ студ. Кіровоградський національний технічний університет

Науковий керівник: Кіріченко О.В., асистент Кіровоградський національний технічний університет

дозволяють користувачу збирати, зберігати, передавати і обробляти відібрану інформацію. Інформаційні системи існують з моменту появи суспільства, оскільки на кожній стадії його розвитку існує потреба в управлінні. Місією інформаційної системи є виробництво потрібної для організації інформації, потрібної для ефективного управління всіма її ресурсами, створення інформаційного та технічного середовища для управління її діяльністю. Інформаційна система може існувати і без застосування комп'ютерної техніки – це питання економічної необхідності. В будь-якій інформаційній системі управління вирішуються задачі трьох типів:

- задачі оцінки ситуації (деколи їх називають задачами розпізнавання образів);
- задачі перетворення опису ситуації (розрахункові задачі, задачі моделювання);
- задачі прийняття рішень (в тому числі і оптимізаційні).

Автоматизована інформаційна система – це взаємозв'язана сукупність даних, обладнання, програмних засобів, персоналу, стандартних процедур, які призначені для збору, обробки, розподілу, зберігання, представлення інформації у відповідності з вимогами, які випливають з цілей організації. Сьогодні, у вік інформації, практично кожна інформаційна система використовує комп'ютерні технології, і тому надалі під інформаційними системами надалі будемо підрозумівати саме автоматизовані.

Інформаційні системи включають в себе: технічні засоби обробки даних, програмне забезпечення і відповідний персонал. Чотири складові частини утворюють внутрішню інформаційну основу:

- засоби фіксації і збору інформації;
- засоби передачі відповідних даних та повідомлень;
- засоби збереження інформації;
- засоби аналізу, обробки і представлення інформації.

Різноманітність інформаційних систем з кожним роком все зростає. В залежності від функціонального призначення можна виділити такі системи: управляючі (АСУТП, АСУВ), проектуючі (САПР), наукового пошуку (АСНД, експертні системи), діагностичні, моделюючі, систем підготовки прийняття рішення (СППР), а в залежності від сфери використання – на адміністративні, економічні, виробничі, медичні, навчальні, екологічні, криміналістичні, військові та інші.

Список літератури

14. Батюк А.Є. та ін. Інформаційні системи в менеджменті: Навчальний посібник. - Львів: НУ "Львівська політехніка", 2004.
15. Гордієнко І.В. Інформаційні системи і технології в менеджменті. - К.: КНЕУ, 2003.
16. Гужва В.М. Інформаційні системи і технології на підприємствах. - К.: КНЕУ, 2001.
17. Дубина А.Г. и др. Excel для экономистов и менеджеров. - СПб.: Питер, 2004.